

съ съсловни тенденции, нито Плевевскиятъ законъ отъ 12 юли 1900 г., който установи така наречената прѣдѣлностъ въ земското облагане.

Г-да, противъ земствата правителството използва оржието, което му даде реакциониятъ печатъ. Послѣдниятъ го плашише величината и резултатността на земските разходи и тѣ създадоха теорията за голѣмата данъчна обрѣмененостъ на населението отъ увеличението на земските данъци. Правителството се дълго готви да нанесе удара, което стана при Плеве. Земствата и до тоя законъ работѣха, слѣдъ като имъ се утвѣрди бюджета отъ администрацията, но по тоя законъ тѣ не могатъ вече да увеличаватъ разходите си повече отъ 3% годишно спремо дотогавашните размѣри. За особено наложителните нужди правителството се обязва само да дава помощи, но слѣдъ като обсѫди въпросите. Вие виждате, господа, че това означаваше съкращение на компетенцията на земствата. Земствата отъ това не бѣха съкруши, а напротивъ откриха борба по всичките линии и, макаръ най-доблестните имъ прѣставители да бѣха даже въ заточение изпратени отъ Плеве, тѣ създадоха такова положение, че се яви ки. Святополкъ-Мирскій, а слѣдъ него и събитията въ послѣдне врѣме.

Но прѣди да долемъ до това, ще спомена, че земствата прѣдѣвидѣ на общите нужди, на които сѫ реагирали еднаквитѣ срѣдства, съ които сѫ си служили и общите неприятели отъ отдавна сѫ съзнали солидарността си въ културното си дѣло. За това тѣ всѣкога сѫ се стрѣмили да намѣрятъ срѣдства да изразяватъ и уясняватъ тая си солидарностъ. Като такива срѣдства сѫ искали да имъ се разрѣши издаването на общеземски вѣстникъ и свикването на общеземски конгреси. Обаче и едното, и другото отчаяно и упорито имъ е отказвано отъ правителството.

Отъ друга, да популаризиратъ принципъ на самоуправлението, земствата считатъ губернските и уѣздните земски учреждения за недостатъчни, като сравнително отдалечени отъ народната маса и затова изтъкватъ и горещо защищаватъ положението да се създаде дребната земска единица, „мелкая земская единица“, па била тя „всесъсловна волость“ или подраздѣление на уѣзда.

Тия три цѣли: общеземски органъ, общеземски конгресъ и дробната земска единица сѫ сегашните рѣа desideria на земствата.

Като стои така работата, ясно е, че никакво съглашение съ правителството, което отрича земствата такива каквито сѫ, не можеше да се очаква. И видимото имъ унищожение прѣдъ послѣдната година на Плевевото Министеруване доведе до признанието отъ страна на князъ Святополкъ-Мирскій, че тѣ сѫ неунищожими и затова неговиятъ девизъ бѣше „довърие къмъ обществото“. Отъ тогава земствата станаха фактически признаетъ факторъ въ общедѣржавните работи на Русия, което се изрази въ еднаквитѣ земски адреси до царя и въ мѣлчаливо допуснатия конгресъ на земските дѣятели — 104 души прѣзъ ноември миналата година въ Петербургъ.

За освѣтление на тая дѣйностъ на земствата и за тѣхните общеполитически искания, къмъ които ги доведе тѣхната благородна